

بررسی عوامل بازدارنده انجام پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و ارایه طرحی برای مقابله با این عوامل در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

محسن رضائیان^۱، محمد اسدیپور^۲، مریم هادوی^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: تولیدات علمی به ویژه مقالات پژوهشی اهمیت بسزایی در توسعه علمی کشورها دارند. مطالعه حاضر با هدف، تعیین عوامل بازدارنده انجام پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و ارایه طرحی برای مقابله با این عوامل در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان انجام شد.

روش‌ها: مطالعه توصیفی- مقطعی حاضر در سال ۱۳۸۸ صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه طراحی شده دو قسمتی شامل سؤالات دموگرافیک و سؤالاتی در خصوص موانع انجام تحقیق بر اساس پنج محور اقتصادی و مالی، سازمانی و اداری، شخصی و اجتماعی، حرفه‌ای و تخصصی، وسایل و امکانات بود. اطلاعات با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع ۶۱ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه پرسش‌نامه‌ها را تکمیل نمودند (میزان پاسخگویی ۵۳/۵ درصد). حداقل و حداکثر سن شرکت‌کنندگان به ترتیب ۲۷ و ۵۷ سال و میانگین سنی آنان $40/24 \pm 6/85$ سال بود. ۴۱ نفر از شرکت‌کنندگان (۶۹/۴۹ درصد) را مردان تشکیل می‌دادند. موانع سازمانی و اداری، شخصی و اجتماعی و اقتصادی و مالی به ترتیب مهم‌ترین موانع تحقیق ذکر شده بودند.

نتیجه‌گیری: به منظور رفع موانع مورد نظر اعضای هیأت علمی، باید درخواست‌های آنان را در سه سطح دانشگاه و وزارتخانه، امور پژوهشی دانشگاه و دانشکده‌ها و درخواست‌های ویژه مورد پیگیری قرار داد.

واژه‌های کلیدی: موانع پژوهش، اعضای هیأت علمی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

ارجاع: رضائیان محسن، اسدیپور محمد، هادوی مریم. بررسی عوامل بازدارنده انجام پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و ارایه طرحی برای مقابله با این عوامل در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان. مجله تحقیقات نظام سلامت ۱۳۹۲؛ ۹ (۳): ۲۷۶-۲۶۹.

پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۱۰/۰۳

دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۰۱/۲۴

رهنمون می‌سازد تا عطش روح کاوشگر خویش را با آگاهی و دانش بیشتر فرونشاند. تحقیق و پژوهش، پایه و اساس توسعه جوامع بشری به شمار می‌رود؛ به طوری که هیچ گونه حرکت علمی و منطقی بدون پشتوانه پژوهش امکان‌پذیر نبوده و در واقع اصلی‌ترین نیروی محرکه یک جامعه در مسیر ترقی،

مقدمه

انسان‌ها و جوامع انسانی در مسیر زندگی، حرکت و تکامل با مشکلات و مسایلی روبرو می‌شوند و سؤالات زیادی در ذهن آن‌ها خنور می‌کند. تمایل طبیعی انسان برای یافتن پاسخ مناسب این سؤالات، او را به جستجو و فعالیت بیشتر

۱- استاد، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، کرمان، ایران

۲- استادیار، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، کرمان، ایران

۳- مربی، گروه بیهوشی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، کرمان، ایران (نویسنده مسؤل)

زیاد، کمبود امکانات و تجهیزات، در دسترس نبودن مشاور، نداشتن انگیزه کافی، عدم تسلط به زبان انگلیسی، ارتباط کم بین محققان، عدم وجود اهداف و برنامه مشخص در نظام پژوهش، عدم آشنایی با فرهنگ کار گروهی و در دسترس نبودن مقالات و مباحث مربوط به پژوهش در یک مکان معین از موانع اصلی پژوهش بوده است (۱۵-۸، ۱).

از همین رو مطالعه حاضر با هدف، تعیین عوامل بازدارنده انجام پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و ارائه طرحی برای مقابله با این عوامل در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان طرح‌ریزی شد.

روش‌ها

پژوهش توصیفی- مقطعی حاضر در سال ۱۳۸۸ به منظور تعیین عوامل بازدارنده انجام پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و ارائه طرحی برای مقابله با این عوامل در دانشکده‌های پزشکی، دندان‌پزشکی، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، انجام شد. نمونه‌های پژوهش کلیه اعضای (۱۱۴ نفر) هیأت علمی تمام وقت مشغول به فعالیت در دانشکده‌های مذکور بودند.

ابتدا بر اساس مطالعات و پژوهش‌های مختلف، پرسش‌نامه مورد نظر طراحی شد. پرسش‌نامه شامل دو قسمت بود. در قسمت اول ۸ سؤال جهت بررسی ویژگی‌ها و خصوصیات فردی نمونه‌های پژوهش و در قسمت دوم ۵ سؤال بسته به منظور سنجش نظرات و دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی در خصوص موانع تحقیق بر اساس پنج محور اقتصادی و مالی (بودجه ناکافی، مقررات مالی و ...)، سازمانی و اداری (طولانی بودن و اشکالات موجود در مراحل تصویب طرح‌ها، عدم توجه به تحقیقات کاربردی و ...)، شخصی و اجتماعی (مشکلات فردی مانند گرفتاری‌های حرفه‌ای و خانوادگی، نداشتن انگیزه قوی برای پژوهش و ...)، حرفه‌ای و تخصصی (نبود ارتباط نزدیک بین دانشگاه و سایر مراکز تحقیقاتی، عدم دسترسی به داده‌های موجود در سایر مراکز بهداشتی و ...) و وسایل و امکانات (عدم دسترسی به رایانه، اینترنت، آزمایشگاه، منابع روزآمد چاپی و الکترونیکی و ...)

پژوهش است و از آن به عنوان یکی از شاخص‌های مهم رشد و توسعه ذکر می‌شود (۱).

از شاخص‌های مهم پژوهشی و تولید علم در دانشگاه‌ها که از جایگاه ویژه‌ای در کشور برخوردار است، مقالات علمی منتشر شده و برگرفته از پژوهش‌های اصیل در مجلات معتبر داخلی و خارجی می‌باشد. امروزه تولید و نشر علم به عنوان یکی از مهم‌ترین وظایف یک واحد علمی و قسمت عمده‌ای از وزن و جایگاه علمی هر کشور را تشکیل می‌دهد و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به عنوان عناصر و ارکان اصلی آموزش و پژوهش، وظیفه خطیری در به ثمر رساندن این مهم به عهده دارند (۲).

تولیدات علمی به ویژه در قالب مقالات تحقیقی همراه با استفاده از نتایج این تولیدات اهمیت بسزایی در جهت توسعه علمی کشور و تقویت و تداوم روحیه پژوهشگری دارد. استفاده مهم دیگری که می‌توان از این تولیدات علمی نمود، درجه‌بندی مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌ها است (۳). این درجه‌بندی می‌تواند برای دانشجویان به عنوان معیاری از کیفیت دانشگاه‌ها قلمداد گردد و برای محققان نیز نشان دهنده مناسب‌ترین محیط جهت تحقیقات دانشگاهی خواهد بود. به علاوه، وجود چنین درجه‌بندی می‌تواند برای دولت‌ها مشخص کننده مؤسسات شایسته برای دریافت تسهیلات بیشتر جهت انجام تحقیقات باشد (۴). اهمیت این موضوع تا حدی است که اغلب کشورها و از جمله کشورهای اروپایی تحقیقات عمده‌ای را در زمینه تولیدات علمی خود در قالب مقالات تحقیقی به عمل آورده و بودجه زیادی را نیز به این کار اختصاص داده‌اند (۵، ۶).

در پاسخ به این سؤال که «کدام عوامل در تولید پایین علم در ایران دخیل هستند؟» می‌توان به سهم بسیار اندک و ناچیز دانشگاه‌ها از بودجه پژوهش اشاره کرد؛ به طوری که سالانه تنها ۳ درصد از کل بودجه تحقیقات کشور در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد (۷). همچنین، در مطالعات گوناگون دلایل مختلف اداری و شخصی مانند عدم توجه مدیران اجرایی نسبت به نتایج تحقیقات کاربردی، موانع سازمانی، ناکافی بودن بودجه، وقت‌گیر بودن جمع‌آوری اطلاعات، شناخت ناکافی مدیران از مشکلات انجام تحقیق، طولانی بودن مراحل اداری، مشغله

جدول ۱: توزیع فراوانی نمونه‌های پژوهش بر حسب سن، جنس، مدرک تحصیلی، رتبه علمی، وضعیت استخدامی، نوع هیأت علمی و محل کار

متغیر	تعداد	درصد
سن (سال)	کمتر از ۳۰	۵ / ۸/۲
	۳۰-۴۰	۲۷ / ۴۴/۳
	۴۱-۵۰	۲۲ / ۳۶/۱
جنس	بیشتر از ۵۰	۷ / ۱۱/۵
	زن	۱۹ / ۳۰/۵
مدرک تحصیلی	مرد	۴۲ / ۶۹/۵
	فوق لیسانس	۲۰ / ۳۲/۲
	دکتری	۴۱ / ۶۷/۸
رتبه علمی	مرئی	۲۳ / ۳۷/۳
	استادیار	۳۱ / ۵۱/۰
وضعیت استخدامی	دانشیار	۷ / ۱۱/۷
	پیمانی	۱۵ / ۲۵/۴
نوع هیأت علمی	رسمی-آزمایشی	۵ / ۶/۸
	رسمی قطعی	۲۹ / ۴۷/۵
	طرح ضریب K	۱۲ / ۲۰/۳
محل کار	علوم پایه	۲۴ / ۳۹/۷
	بالینی	۳۷ / ۶۰/۳
محل کار	دانشکده پرستاری و مامایی	۱۵ / ۲۴/۶
	دانشکده دندانپزشکی	۱۱ / ۱۸/۰
	دانشکده پزشکی	۳۵ / ۵۷/۴

نمونه‌های پژوهش به ترتیب موانع سازمانی و اداری، شخصی و اجتماعی، اقتصادی و مالی، وسایل و امکانات و حرفه‌ای و تخصصی را از موانع تحقیق ذکر نمودند. ۸۵/۲ درصد نمونه‌های پژوهش (۵۲ نفر) اظهار نمودند که عوامل سازمانی و اداری در انجام یا عدم انجام پژوهش نقش خیلی زیاد و زیاد دارند و تنها یک نفر (۱/۶ درصد) اظهار نمود که نقش این عوامل در انجام پژوهش کم است. توزیع فراوانی نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در خصوص موانع تحقیق در جدول ۲ آورده شده است.

بیش از ۸۰ درصد اعضای هیأت علمی مورد بررسی نظرات و پیشنهادهایی جهت بهبود وضعیت پژوهش در دانشگاه ارائه نموده بودند که به ترتیب اهمیت در جدول ۳ نشان داده شده است.

قرار داشت. پاسخ افراد مورد بررسی به سؤالات در نظر گرفته شده برای بررسی موانع تحقیق بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت سنجیده شد. بدین صورت که آن‌ها نظر خود را در مورد میزان اهمیت مانع ذکر شده با توجه به گزینه‌های «خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم» مشخص می‌نمودند. در انتها نیز یک سؤال باز به منظور بررسی نظرات و پیشنهادهای اعضای هیأت علمی جهت بهبود وضعیت پژوهش در دانشگاه گنجانده شده بود. پاسخ افراد مورد بررسی به این سؤال (پیشنهاد‌های ارائه شده برای بهبود وضعیت پژوهشی دانشگاه) به صورت جدول و به صورت فراوانی نشان داده شد. پرسش‌نامه‌ها در هر دانشکده یا بیمارستان از طریق یک رابط در اختیار افراد قرار می‌گرفت و پس از مدت معینی جمع‌آوری می‌شد. پرسش‌نامه استفاده شده در این پژوهش بر اساس مقالات معتبر تهیه شده بود و روایی صوری آن طبق نظر چند تن از اعضای هیأت علمی در تخصص‌های مختلف از جمله اپیدمیولوژی تأیید شده بود و پایایی آن به وسیله تکرار پرسش‌نامه در یک نمونه کوچک و از طریق محاسبه Cronbach's alpha به دست آمد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۴ (version 14, SPSS Inc., Chicago, IL) و آزمون‌های آماری توصیفی مانند میانگین، درصد و رسم جداول تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

تعداد ۶۱ نفر از اعضای هیأت علمی پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کرده و بازگرداندند (میزان پاسخگویی = ۵۳/۵ درصد). میانگین سنی نمونه‌های پژوهش $40/24 \pm 6/85$ سال و محدوده سنی آن‌ها ۲۷-۵۷ سال بود. بیشترین فراوانی (۲۷ نفر، ۴۴/۳ درصد) در گروه سنی ۳۰-۴۰ سال بود. نتایج نشان داد، ۴۱ نفر (۶۹/۴۹ درصد) از شرکت‌کنندگان را مردان تشکیل می‌دادند. بیشتر نمونه‌ها دارای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (۶۷/۸ درصد) بودند و ۵۱ درصد دارای رتبه علمی استادیار و ۴۷/۵ درصد استخدام رسمی قطعی بودند. اکثر نمونه‌ها در حیطه بالینی (۶۰/۳ درصد) و در دانشکده پزشکی (۵۷/۴ درصد) مشغول به کار بودند (جدول ۱).

جدول ۲: توزیع فراوانی نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در خصوص موانع تحقیق

فراوانی موانع		خیلی زیاد		زیاد		متوسط		کم		خیلی کم		کل
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد درصد
۲۸	۴۵/۹	۲۴	۳۹/۳	۸	۱۳/۱	۱	۱/۶	-	-	۶۱	-	۱۰۰
۳۰	۴۹/۲	۱۸	۲۹/۸	۸	۱۳/۱	۵	۸/۲	-	-	۶۱	-	۱۰۰
۲۴	۳۹/۳	۲۲	۳۶/۱	۱۱	۱۸/۰	۴	۶/۶	-	-	۶۱	-	۱۰۰
۲۵	۴۱/۰	۱۶	۲۶/۲	۱۱	۱۸/۰	۵	۸/۲	۴	۶/۶	۶۱	۶۰*	۱۰۰
۱۶	۲۶/۷	۲۴	۴۰/۰	۱۶	۲۶/۷	۲	۳/۳	۲	۳/۳	۶۰*	۶۰*	۱۰۰

* یک نفر به این سؤال پاسخ نداده بود. درصد با توجه به تعداد افراد پاسخگو محاسبه گردیده است.

جدول ۳: پیشنهادهای ارائه شده توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان جهت بهبود وضعیت پژوهش

عنوان پیشنهاد	درصد افراد پیشنهاد دهنده
تسریع مراحل تصویب طرح‌های پژوهشی و عدم اعمال سلیقه شخصی اعضای شورای پژوهشی	۲۸
در نظر گرفتن بودجه کافی	۲۶
تغییر و اصلاح نظام فکری مسؤولین دانشگاه و اهمیت دادن به پژوهش از طرف آنها	۱۸
کم کردن از بار کاری و مسؤولیت‌های اعضای هیأت علمی	۱۸
ایجاد انگیزه	۱۶
توجه بیشتر به کیفیت طرح‌های پژوهشی و نظرات افراد متخصص	۱۶
راه‌اندازی مراکز تحقیقاتی و تجهیز آزمایشگاه‌ها	۱۴
ایجاد فرهنگ تحقیقات تیمی، بین دانشگاهی و بین دانشکده‌ها و ایجاد ارتباط بین اعضای هیأت علمی	۱۴
بالینی و علوم پایه	۱۴
تسریع در پرداخت‌های مالی و هزینه‌های پژوهش	۱۰
جذب و استخدام افراد محقق، ایجاد تسهیلات جهت چاپ مقاله و جذب دستیار آموزشی و پژوهشی	۱۰
ایجاد انگیزه در کارکنان سایر مراکز به ویژه مراکز بهداشتی و درمانی و به خصوص در پرستاران	۸
توجه بیشتر به طرح‌های بنیادی	۸
ارتقا و بهبود سرعت اینترنت و تسهیل دسترسی به منابع	۶
اختصاص بودجه پژوهشی فقط در جهت انجام طرح‌های پژوهشی و مسایل مربوط به آن	۶
برگزاری کارگاه‌های پژوهشی و روش تحقیق با کمک افراد باتجربه و متخصص	۶
بهبود سیستم ثبت اطلاعات	۴
پرداختن به تحقیقات درازمدت	۲
دقت در انتخاب مدیران پژوهشی	۲

شخصی «کمبود وقت و مشغله زیاد» و «بی‌علاقگی به امر پژوهش» به ترتیب بیشترین و کمترین مانع پژوهشی و در میان موانع سازمانی «کمبود امکانات و تجهیزات لازم» و «محدودیت‌های اخلاقی در انجام پژوهش» به ترتیب بیشترین و کمترین مانع پژوهشی از طرف اعضای هیأت علمی عنوان شده بود (۱۰). نتایج مطالعه حاضر نیز همسو با

بحث

نتایج اظهار نظر نمونه‌های پژوهش در مورد موانع تحقیق نشان داد که موانع سازمانی و اداری بیشترین و موانع حرفه‌ای و تخصصی کمترین نقش را در انجام یا عدم انجام تحقیق داشتند. نتایج مطالعه علمداری و افشون نشان داد که موانع سازمانی بیشتر از موانع شخصی نقش داشتند و در میان موانع

با توجه به مسایل و مشکلات عدیده در مراحل مختلف انجام یک طرح تحقیقاتی، شناسایی و اولویت‌بندی موانع پژوهش توسط مسؤولین و سیاست‌گذاران امر تحقیق الزامی است و با تسهیل مراحل تصویب طرح‌های پژوهشی، اختصاص بودجه کافی به امر تحقیق و پژوهش، افزایش بودجه‌های پژوهشی، تغییر و اصلاح نظام فکری مسؤولین دانشگاه و اهمیت دادن به پژوهش از طرف مسؤولین ذی‌ربط، برطرف نمودن موانع اداری، کاهش ساعات کاری اعضای هیأت علمی، ایجاد انگیزه در اعضای هیأت علمی، توجه به نظرات افراد متخصص، راه‌اندازی مراکز تحقیقاتی و تجهیز آزمایشگاه‌ها، تقویت مراکز پژوهشی مانند کتابخانه‌ها، مراکز کامپیوتر و سایت‌های اینترنتی، ایجاد ارتباط بین اعضای هیأت علمی بالینی و علوم پایه، تسریع در پرداخت‌های مالی و هزینه‌های پژوهش محققین، تشکیل کارگاه‌های روش تحقیق و تحلیل داده‌ها جهت اعضای هیأت علمی، جذب و استخدام افراد محقق، ایجاد تسهیلات جهت چاپ مقاله، گرفتن دستیار آموزشی و پژوهشی، توجه به تحقیقات جامعه‌نگر جهت رفع مشکلات جامعه و حمایت از پژوهشگران فعال می‌توان زمینه را جهت پژوهش بیشتر توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها - که بی‌شک نقش بی‌همتایی در پیشرفت جامعه دارند- فراهم ساخت.

نتیجه‌گیری

نتایج اظهار نظر نمونه‌های پژوهش در مورد موانع تحقیق نشان داد که موانع سازمانی و اداری بیشترین و موانع حرفه‌ای و تخصصی کمترین نقش را در انجام تحقیق داشتند. به منظور رفع موانع مورد نظر اعضای هیأت علمی باید درخواست‌های آنان را در سه سطح اداره دانشگاه و وزارتخانه، امور پژوهشی دانشگاه و دانشکده‌ها و درخواست‌های ویژه و به شرح زیر مورد پیگیری قرار داد.

الف) در سطح دانشگاه و وزارتخانه

۱. افزایش توجه به امر پژوهش
۲. توجه به رسالت دانشگاه و نقش اعضای هیأت علمی
۳. مستقل شدن پژوهش دانشگاه از نظام اداری موجود (بهبود وضعیت مالی پژوهش، تسهیل در امر پرداخت و

این مطالعات، موانع حرفه‌ای و تخصصی را کم‌اهمیت‌ترین عامل بازدارنده انجام پژوهش ذکر نموده است. بر اساس یافته‌های پژوهش سهرابی و فرج‌الهی، مشکلات انجام پژوهش شامل «ناکافی بودن بودجه»، «موانع وقت‌گیر در راه جمع‌آوری اطلاعات»، «شناخت ناکافی مدیران از مشکلات مربوط به انجام تحقیق» و «طولانی بودن مراحل اداری تهیه وسایل و لوازم مورد نیاز تحقیق» بوده است که نتایج مطالعه حاضر نیز وجود چنین مشکلاتی را تأیید کرد (۱۱).

مهم‌ترین موانع انجام پژوهش در مطالعه سرشتی و همکاران، «کمبود وقت و مشغله زیاد»، «کمبود امکانات و تجهیزات»، «در دسترس نبودن مشاور جهت راهنمایی»، «نداشتن انگیزه کافی جهت انجام پژوهش»، «عدم تسلط به زبان انگلیسی» و «نداشتن امتیاز کافی جهت انجام پژوهش» و کمترین موانع «بی‌علاقگی به امر پژوهش»، «مفید نبودن پژوهش برای بیمار» و «محدودیت‌های اخلاقی» بود. در این پژوهش موانع سازمانی بیشتر از موانع فردی گزارش شده است (۱۲). نتایج مطالعه حاضر با نتایج مطالعات سبزواری و همکاران (۱۳) و علمداری و افشون (۱۰) که موانع سازمانی از جمله «کمبود امکانات و تجهیزات» و «وجود مقررات دست و پا گیر اداری در خصوص اجرای تحقیقات» را مانع انجام پژوهش ذکر نموده‌اند، مشابهت زیادی دارد.

در یافته‌های کیان‌پور و همکاران «ارتباط کم بین محققان»، «کمبود وقت به علت اشتغالات آموزشی»، «عدم وجود اهداف و برنامه مشخص در نظام پژوهش»، «عدم تأمین شرایط مناسب اقتصادی» و «عدم آشنایی با فرهنگ کار گروهی» عمده‌ترین موانع تحقیق قلمداد شده است (۱۴). Hamilton نیز در مطالعه خود، کمبود وقت و مشغله زیاد را مانع پژوهش ذکر کرده است که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد (۱۵). در تحقیق Bostrom و همکاران، «دوری از همکاران آگاه به بحث پژوهش»، «امکانات ناکافی برای اجرای پژوهش»، «در دسترس نبودن مقالات، گزارش‌ها و مباحث مربوط به پژوهش در یک مکان معین» و «نبود وقت کافی برای مطالعه نتایج پژوهشی» از موانع اصلی پژوهش پرستاران ذکر شده است (۱۶).

۱۲. جلوگیری از فیلتر شدن سایت‌های علمی
۱۳. تشویق اعضای غیر هیأت علمی به انجام پژوهش
۱۴. رفع مقاومت در برابر انجام برخی از تحقیقات مهم (آلودگی‌های مس سرچشمه)
۱۵. انجام تحقیقات هدف‌دار برای حل مشکلات منطقه
۱۶. جلوگیری از انجام سرقت‌های علمی
۱۷. ایجاد مرکزی جهت کمک به چاپ مقالات انگلیسی
۱۸. توجه بیشتر به تألیف و چاپ کتاب

ج) درخواست‌های ویژه

۱. توجه ویژه به بانوان هیأت علمی
۲. توجه به کیفیت طرح‌های تحقیقاتی و نه بودجه آن‌ها
۳. تناسب بودجه پژوهشی با فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی
۴. پژوهشگران حرفه‌ای امکان تصویب طرح‌های بیشتری را داشته باشند
۵. وجود دستیار برای انجام کارهای تحقیقاتی
۶. انجام پژوهش در رشته تخصصی و جلوگیری از نوشتن نام افراد دیگر
۷. مختصرنویسی طرح‌های پژوهشی و پایان کارها
۸. قرار دادن گرانت‌های تحقیقاتی در اختیار مجری با اختیار تام
۹. تشکیل به موقع شوراهای پژوهشی
۱۰. کاهش محدودیت‌های موجود برای تمدید زمان طرح‌ها

۴. حذف تشریفات زاید اداری
۴. ثبات مدیران
۵. عدم استفاده بودجه پژوهشی در سایر بخش‌ها
۶. کاهش فعالیت‌های آموزشی و درمانی با افزایش اعضای هیأت علمی
۷. ارتقای سیستم ثبت اطلاعات
۸. ایجاد امنیت شغلی
۹. استفاده از نتایج طرح‌ها

ب) در سطح اداره پژوهش دانشگاه و دانشکده‌ها

۱. مشخص شدن اولویت‌ها و سیاست‌های پژوهشی و ابلاغ آن به صورت کتبی
۲. مشخص شدن دقیق حیطه وظایف شوراهای پژوهشی واحدها و دانشگاه
۳. افزایش مراکز تحقیقاتی
۴. پرداختن به تحقیقات درازمدت
۵. توجه به کیفیت مقاله‌ها
۶. لحاظ کردن نظرات تخصصی و نه نظرات شخصی به هنگام تصویب طرح‌ها
۷. بالا بردن توان پژوهش اعضای هیأت علمی (برگزاری کارگاه‌های آموزشی)
۸. ایجاد انگیزه
۹. تشویق به انجام کارهای تیمی و بین گروهی
۱۰. فعال‌تر شدن کارشناسان پژوهشی
۱۱. بهبود وضعیت اینترنت دانشگاه

References

1. Sereshti M, Kazemian A, Daris F. Research barriers from the viewpoint of faculty members and employees of Shahrekord University of Medical Sciences. Iranian Journal of Educational Strategies 2010; 3(2): 51-7.
2. Mahjub H, Koorki M, Sheikh N. A Comparative Study of Factors Affecting Reluctance to Scientific Writing from The Viewpoints of Basic and Clinical Sciences Faculty Members in Hamadan University of Medical Sciences in 2006. Iran J Med Educ 2008; 8(1): 158-63. [In Persian].
3. Graves PE, Marchand JR, Thompson R. Economics Departmental Rankings: Research Incentives, Constraints, and Efficiency. The American Economic Review 1982; 72(5): 1131-41.
4. Kalaitzidakis P, Mamuneas TP, Stengos T. European economics: An analysis based on publications in the core journals. European Economic Review 1999; 43(4-6): 1150-68.
5. Vidulescu C. Change of science policy, a condition for European integration of Romanian medical research. Ad Astra 2003; 2(2): 1-4.
6. King DA. The scientific impact of nations. Nature 2004; 430(6997): 311-6.
7. Faely S, Pezeshki Rad G, Chizari M. The Survey of Effective Factors on Students' Contribution in Research Activities and Scientific Production. Quarterly journal of Research and Planning in Higher Education 2007;

- 12(4): 93-124. [In Persian].
8. Zohoor AR, Fekri AR. Barriers to research from the perspective of faculty members and provide a plan to deal with these factors in Medical Sciences. *Payesh* 2003; 2(2): 119-26. [In Persian].
 9. Farmanbar RA, Asgari F. Study of constraining factors of research from the viewpoint of faculty members in Guilin University of medical sciences. *J Guilan Univ Med Sci* 2005; 14(54): 84-91. [In Persian].
 10. Alamdari AK, Afshoun E. The view point of faculty members on research barriers at Yasuj Universities. *Armaghane-danesh* 2003; 8(29): 27-34. [In Persian].
 11. Sohrabi Z, Farajollahi M. Research Problems from Educational boards' view of Iran University of medical Sciences. *J Med Counc I R Iran* 2009; 27(2): 175-9. [In Persian].
 12. Sereshti M, Parvin N, Bozorgzad M, Imani R. Barriers of research performances in the view of nurses and midwives of shahr-e-kord's hospitals. *J Ilam Univ Med Sci* 2007; 15(2): 7-13. [In Persian].
 13. Sabzevari S, Mohammad Alizadeh S, Aziz Zadeh Foroozi M. Views of faculty members of Kerman University of obstacles in conducting research activities. *J Shaheed Sadoughi Univ Med Sci* 2000; 8(2): 18-27. [In Persian].
 14. Kianpour M, Bahman Ziari P, Arti S, Naji H. Survey of research problems from the viewpoints of managers, scientific staffs and research experts in Isfahan University of Medical Sciences. *Iran J Nurs Midwifery Res* 2005; 10(3).
 15. Hamilton GA. Two faces of nurse faculty: teacher and researcher. *J Adv Nurs* 1986; 11(2): 217-23.
 16. Bostrom AM, Kajermo KN, Nordstrom G, Wallin L. Barriers to research utilization and research use among registered nurses working in the care of older people: does the BARRIERS scale discriminate between research users and non-research users on perceptions of barriers? *Implement Sci* 2008; 3: 24.

Research Barriers from the Perspective of Academic Members and Strategies for Confronting with These Barriers in Rafsanjan University of Medical Sciences, Iran

Mohsen Rezaeian¹, Mohammad Asadpour², Maryam Hadavi³

Original Article

Abstract

Background: Research productions especially in the forms of research articles have an important role in the scientific developments of the countries. The aim of the present study was to determine the research barriers from the point of view of academic members of Rafsanjan University of Medical Sciences, Iran.

Methods: This cross-sectional study was carried out in the year 2009. The tool of gathering data was a two parts designed questionnaire. In the first part demographic characteristics and in the second part research barriers were asked. Research barriers were categorized in five sections including economical and financial, organizational, social and personal, professional and facilities.

Findings: In total 61 academic members filled in the questionnaires (the response rate was 53.5%). The minimum and maximum of respondents' age were 27 and 57 years, respectively and the mean age was 40.2 ± 6.8 . Forty one of the respondents (69.5%) were male. Organizational, social and personal plus economical and financial barriers were considered as the most important ones.

Conclusion: In order to remove the research barriers expressed by academic members, their demands must be dealt with in three levels including university and ministry authorities, university and faculties' research authorities, and especial demands.

Keywords: Research Barriers, Academic Members, Rafsanjan University of Medical Sciences

Citation: Rezaeian M, Asadpour M, Hadavi M. Research Barriers from the Perspective of Academic Members and Strategies for Confronting with These Barriers in Rafsanjan University of Medical Sciences, Iran. *J Health Syst Res* 2013; 9(3): 269-76.

Received date: 12/04/2012

Accept date: 23/12/2012

1- Professor, Department of Social Medicine, School of Medicine, Occupational Environmental Research Center, Rafsanjan University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2- Assistant Professor, Department of Social Medicine, School of Medicine, Rafsanjan University of Medical Sciences, Kerman, Iran

3- Lecturer, Department of Anesthesiology, School of Nursing and Midwifery, Rafsanjan University of Medical Sciences, Kerman, Iran (Corresponding Author) Email: hadavimaryam@yahoo.com